

ВОЦІХОВСЬКА Аліна,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 014 Середня освіта

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,

ГАЛАЙДА Юлія,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 014 Середня освіта

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,

Науковий керівник –

кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної
літератур і методик їх навчання

Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Тетяна СКУРАТКО

ФЕНОМЕН АРТУРА ДРОНЯ В СУЧАСНОМУ МЕДІАПРОСТОРИ

Сьогодні, у час несправедливої війни, час гіркоти, болю і втрат, мистецтво стає свідченням захисту України. В нашій національній культурі виокремився пласт сучасного українського мистецтва війни, де особливе місце відводиться художній літературі, бо «слова все-таки важать... Вони нікого не захистять, нікого не повернуть, це правда. І біль вони не зменшать. Але можуть нагадати, що ти з цим не сам і не сама. Болю багато, але й нас багато. І це наш спільний біль» [2, с. 106]. Особливо цінним сьогодні є художнє слово митців-комбатантів (Гліб Бабіч, Павло Вишебаба, Борис Гуменюк, Артур Дронь, Віталій Запека, Максим Кривцов, Юрій Матевощук, Михайло Микусь, Валерій Пузік, Юрій Руф, Артем Чапай тощо), бо так важливо шанувати подвиг кожного Героя, бо «Герої не втомлюються, не жаліються, не падають духом, не втрачають здоров'я, не потребують заміни...» [3, с. 32]. Потужно і правдиво у нашій сучасній українській літературі війни звучить голос молодого митця-комбатанта Артура Дроня, який співзвучний з голосом цілої нації, що виборює своє право бути. Його слово стає новим заповітом, бо «народжене» з любові, бо «Любов риє окопи, і живе в них, / і гризе у них лід із розрізаної пляшки, / коли хоче пити у мінус двадцять. / Любов виходить на бойові чергування, / піднімається на позиції / з грижами, з температурами, із простатитами, / із контузіями, з астмами і алергіями, / з високою імовірністю / не повернутися, / з

думками про когось / найважливішого. / Все зносить, вірить у все, / сподівається всього, все терпить!» [3, с. 101].

Особливого значення у популяризації сучасної української літератури війни загалом і творчості митців-комбатантів зокрема набуває мдіапростір, де дедалі частіше центральне місце відводиться образу нашого Захисника, Героя. У цьому контексті варто виокремити діяльність Артура Дроня, який є журналістом за фахом. Його особиста сторінка у Facebook [4] стала майданчиком свідчення правди про захист України засобом художнього слова. Активність Артура Дроня у соцмережах сприяла не лише визнанню його творчості на всеукраїнському та світовому (свідченням цього є переклади його творів англійською, французькою та ін. мовами) рівнях, а й забезпечила йому всенародну любов, бо «людина має здатність любити, ненавидіти, пам'ятати, зворушуватися, сумувати за минулим, сумувати перед майбутнім, сумувати в моменті, радіти без причини, бажати того, чого ніколи ще не бачила, думати і планувати, аналізувати і робити висновки, співати, кричати і шепотіти, влаштовувати одне одному сюрпризи, зізнаватися в коханні. А ще – відчувати ностальгію, ревності, гордість за дітей, лінощі перед роботою, натхнення, моральну втому, переживання за іншого, співчуття, захоплення кимось... Всередині людини – спогади про пережите, мрії про майбутнє, туга за кимось, ненависть до кривдника, мужність захистити слабшого, сильніша за відстань любов, смак улюбленого морозива і запах поту після футболу, властивість чхати, коли дивишся на соня, вміння бачити сни, відчуття тяглості поколінь. І ніжність» [3, с. 16].

Сьогодні надзвичайно важливо, щоб місія донесення правди про нашу боротьбу та пам'ятування наших Героїв була справою життя усіх українців. Саме на цьому наголошує Артур Дронь у своїх дописах на особистій сторінці у Facebook [4]. Його дописи тонкі, пронизливі, правдиві, бо автор пройшов жахіття війни, пережив біль втрати побратимів, не зі слів знає високу ціну нашого сьогодення, про що свідчать його слова: «Ніколи стає так невимовно важко, такий вже край. А тоді раптом з'являється думка, що я в найбільш правильному місці на цілу планету. На весь створений час і простір. І маю зараз бути тільки тут. Який чудовий доказ існування» [3, с. 20].

Важливо сьогодні «підтримувати» голоси сучасної української літератури війни, популяризувати творчість митців-комбатантів загалом та Артура Дроня зокрема, бо «національна література працює, якщо в боротьбі за свободу націю супроводжують її письменники. Як-от під час Революції Гідності, коли українські класики з'являлися в нових образах, поверталися, ставали сучасними й актуальними» [3, с. 111]. У цьому контексті важливо виокремити діяльність

сучасних освітніх волонтерських проєктів, наприклад «Патріотичні й небайдужі» (м. Тернопіль) [5], метою яких є патріотичне виховання дітей та молоді, популяризація сучасного українського мистецтва війни серед підростаючого покоління. Заслужують на увагу також різноманітні ініціативи, спрямовані на популяризацію творчості митців-комбатантів, наприклад започаткування Всеукраїнського форуму військових письменників (м. Львів) [1] (Т. Пилипець, В. Скоростецький, В. Якушев), що проходить щорічно на базі Львівської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Романа Іваничука. Не можливо оминати й ініціативу Г. Скоріної у створенні каталогу книжок про російсько-українську війну [6], який на сьогоднішній день є найповнішим і засвідчує, що «ми ніколи не були самі у важкі часи, бо наша культура також є в рюкзаках. З нами Євген Плужник, у смутку й скорботі за вбитими. Василь Стус вболіває за нашу непокору й твердість чи то в окопі, чи в полоні, а чи в укритті під час тривоги. Франко нагадує про неохопний обсяг праці й нескінченність боротьби. З нами Хвильовий, і Сосюра, і Олесь, і Теліга, і Леся, і Котляревський, і Скворода, і Чубай, і Вінграновський, і письменники на еміграції, і ті, яких ми ставимо в канон літератури, і ті, до яких у нас багато питань, і розстріляні, і залякані, і незламні, і щасливі, і знедолені, і мертві, і живі, і перероджені в наступних поколіннях, і Шевченко. Завжди, міцно і постійно – Шевченко. Мегауспішний колишній раб Шевченко. Який нікуди не зникає. Який присутній тут вже двісті років» [3, с. 110].

Отже, голос сучасного українського письменника, поета-комбатанта Артура Дроня є правдивим і потужним, свідченням чого є його художній доробок та відгуки у сучасному медіапросторі.

Список використаної літератури

1. Всеукраїнський форум військових письменників. Особиста сторінка. URL : <https://www.facebook.com/share/17S7AsgtKp/>
2. Дронь А. Тут були ми [Текст]: поезія. Львів: Видавництво Старого Лева, 2024. 112 с.
3. Дронь А. Гемінгвей нічого не знає [Текст]: коротка проза Львів: Видавництво Старого Лева, 2025. 168 с.
4. Дронь А. Особиста сторінка. URL : <https://www.facebook.com/share/1CaqTsTPrW/>
5. Патріотичні й небайдужі. Офіційна сторінка. URL : <https://www.facebook.com/profile.php?id=61555874657142>
6. Скоріна Г. Каталог книжок про російсько-українську війну. 2023. URL: <https://bookforum.ua/participants/13070>